

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 34.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fil., — de două-ori 24 fil., — de trei-ori 30 fil.
rëndul cu litere garmond.

Absolutism.

Sibiu, 21 Februarie n.

Marele eveniment al dizolvării parlamentului ungar s'a întâmplat Luni, în 19 Februarie, și cu acest act însemnat în istoria patriei noastre constituțională e aplanat deocamdată. Tara va fi guvernată de aci înainte fără parlament, prin ministrii Majestății Sale, pe calea ordonanțelor ministeriale.

Au ajuns deci lucrurile acolo, unde în mod fatal trebuiau să ajungă, după ce majoritatea parlamentului ungar n'a voit să înțeleagă, că aceea ce cere la Coroană nu e în drept să ceară. Asupra armatei numai domnitorul țării are să dispună, ca supremul șef al armatei!

Ceice au adus lucrurile acolo unde au ajuns, pot să mediteze acum în liniște asupra incorectității politice lor hazardate, și mai ales asupra faptului, că Coroana totuși nu e atât de slabă cum credeau ei, pentru că nu s'a plecat lor, cu toate că și-au bătut pînă din toate puterile. Dar mai pot medita și asupra altui fapt, tot atât de însemnat, anume, că țara, la care se provocau ei neconținut, masele cele mari, nu s'au revoltat de loc în urma dizolvării parlamentului, ci și-au căutat de năcazurile proprii, semnul, că nu se solidarizează cu politica și cu faptele majorității parlamentare ungare. Cea mai mare liniște domnește pînă în țară, ca și cum nu s'ar fi întâmplat nimica în capitala țării noastre.

Și totuși lucru mare s'a întâmplat! A fost înmormântat parlamentarismul maghiar, care singur s'a sinucis. Nu Coroana l'a omorât, cum spun gazetele opoziționale maghiare, ori conșilierii Coroanei, ministrii, ci s'a omorât singur, din sburdălnicie, iar Coroana a făcut numai actul creștinesc de a-l așeza în sicriu și a-l înmormânta.

Odihnească acum în pace. N'avem motiv de a-l deplânge, pentru că pentru noi a fost mai rău decât cel mai neconștient absolutism. Toate relele căzute asupra noastră, ca popor, dela parlamentul maghiar au venit. El ni-a luat pas de pas de sub picioare terenul de liberă mișcare, manifestare și înaintare națională, și el ne-a cassat rînd pe rînd drepturile pe cari le câștigasem înainte de a ajunge sub a sa nemiloasă stăpînire.

Dar de morți, așa e vorba, să se vorbească ori bine, ori nimica. Să nu ne tînguim deci nici noi asupra relelor de cari ne-a împărțit parlamentarismul maghiar în cursul celor patruzeci de ani din urmă, ci să privim cu încredere în viitorul care ne așteaptă. Așa credem, că dizolvarea parlamentului ungar, întâmplată între împrejurările pe cari le schițăm mai la vale, înseamnă mai mult decât aceea ce se pare, — câștigare de timp, pentru ca liniștindu-se lumea, calmându-se spiritele, lucrurile să se înceapă de nou de acolo de unde s'au început la 1867, — trebuie să însemne o schimbare radicală în sistemul de guvernare a țării.

Se va fi convins acum Coroana, că a fost greșală mare punerea naționalităților nemaghiare din patrie la 1867 sub supremația maghiară, și aceasta greșală trebuie reparată. Și credința noastră e tare, că va fi reparată. În credința aceasta ne întărește energia cu care Coroana a căutat să-și apere drepturile față de o majoritate meșteșugită parlamentară ungară, și mai ales faptul, că presa vieneză ne dă să înțelegem, că într-adevăr la Viena se lucră la un plan, care are scopul de a face din Ungaria un stat modern, în care să nu mai țină puterea în mână o clasă de oameni, o clică luată dintr-o singură naționalitate, ci toate clasele de popor și toate naționalitățile să fie scoase din cătușă, și scăpate de asupriri să fie făcute părtașe de libertățile cărora le duc de mult dorul.

Să așteptăm deci cu încredere zilele ce au să vină, cari în tot cazul mai rele decât cele din trecut pentru noi nu au să fie; iar actul dizolvării parlamentului țării: să-l primim așa cum se cuvine unui popor pururea credincios tronului și dinastiei, cu omagială supunere, ca act săvârșit din partea Coroanei, nu de bunăvoie, ci din necesitate absolută, nu spre ruina, ci spre binele poporațiunii țării.

Dizolvarea parlamentului.

Imprejurările între cari s'a făcut Luni dizolvarea parlamentului, sunt pe scurt următoarele:

Comisarul regesc, generalul Nyiri, însărcinat cu misiunea de a face dizolvarea parlamentului unguresc, a sosit la Budapesta Sâmbătă, și s'a dus deadreptul la palatul regesc din Buda, unde i-se aranjase locuința. A venit cu tren special dela Alba-Regală, unde e staționat. La gară l-au primit câțiva funcționari înalți, cari singuri știau despre sosirea lui, iar la palat, garda militară i-a dat toate onorurile cari se dau când sosește însuși Majestatea Sa.

Comisarul regesc a mers apoi la ministrul-prezident, baronul Fejérváry, cu care împreună a stabilit modalitățile dizolvării parlamentului.

Duminecă după amiază comisarul a trimis doi ofițeri din statul major la prezidentul camerei ungare, Justh Gyula, și la prezidentul casei magnaților, contele Csáky Albin, cu câte o scrisoare, în care le spunea, că e numit comisar regesc pentru dizolvarea parlamentului, și le trimitea și alte două scrisori sigilate, în cari se cuprindeau: actul seu de numire ca comisar regesc, și rescriptul regesc de dizolvare. Generalul Nyiri le spunea celor doi preșidenți în scrisoarea sa, că celelalte două scrisori sigilate au să le desfacă în ședința din ziua următoare, convocată pe orele 10 și să le cetească în fața corpurilor legiuitoare, iar după aceasta imediat să se resfîre deputații și membrii casei magnaților, căci în caz contrar va trebui să facă întrebuințare de drepturile sale și de întreaga putere de care dispune.

Se făcuse deci planul, ca comisarul regesc să nici nu intre în parlament, ci atât în dietă, cât și în casa magnaților, prezidentul se efectuiască dizolvarea.

Lucrurile însă nu s'au întâmplat tocmai, conform planului.

Întău prezidentul camerei ungare, Justh, s'a bolnăvit și n'a putut conduce ședința dietei. A condus-o viceprezidentul Rákócsky, care după ce a deschis-o la orele 10 precis, s'a plîns, că parlamentul e înconjurat de miliție și poliție, și a ridicat protest în numele camerei în contra acestei violări a dreptului de imunitate.

De fapt, era multă miliție concentrată în jurul parlamentului, infanterie, cavalerie și honvezime, puse toate trupule sub comanda unui general, și era și poliția, în frunte cu căpitanul Rudnay, aproape întreagă la post.

Viceprezidentul camerei Rákócsky, dispune apoi să fie cetit rescriptul președintelui, prin care dieta e convocată pe ziua de 19 Februarie. Rescriptul să ia la cunoștință, fără discuție. Face apoi cunoscut viceprezidentul, că prezidentul dietei, Justh Gyula, care e bolnav, a primit dela generalul Nyiri o scrisoare, în care acesta îi comunică, că e numit comisar regesc pentru efectuarea dizolvării parlamentului și îi trimite în plic sigilat actul său de numire și rescriptul de dizolvare. Declară însă în fața dietei, că procedura aceasta nu e constituțională, după ce Regele poate comunica cu dieta numai prin minister responsabil. El deci, viceprezidentul dietei, nu va desface scrisorile sigilate, primite dela prezidentul Justh Gyula, nu le va publica în dietă, ci cere imputernicire dela dietă să le retrimită nedeschise generalului Nyiri.

Camera primește propunerea, aproape cu unanimitate, și hotărăște în acest înțeles.

După o pauză scurtă, ședința se continuă sub conducerea viceprezidentului Bolgár. Să decida, ca proxima ședință a dietei să se țină Mercuri, în 21 Februarie și se procede la autenticarea procesului verbal, luat despre decursul acestei ședințe.

Deputații încep a se împrăștia. Atunci intră în sală, cu asistență militară, colonelul de honvezi Fabritius, și urcând

FOIȘOARĂ.

Roadele milei creștinești.

Nouă așezăminte de îndreptare morală de

Teodor Câmpănu.

(Fine).

„Fie ca această carte, — al cărei eventual câștig va sluji de temelie unui azil pentru orfanii români, — să miște inimile cetitorilor și să pornească și la noi curentul acela generos, care în Apus, pe prin farmec, clădește biserici, deschide școli, ridică azile, ba întemeiază chiar orașele ca „Valle di Pompei”. Aceasta este ținta editării acestei cărți.”

Regret, că spațiul unei critice restrânse nu permite reproducerea unor pasaje din cartea din cestiune, dar pentru ca să poată fi apreciată și mai bine de publicul cetitor, s'ar face bun serviciu cauzei, la care sa angajat P. O. D. editor, dacă s'ar reproduce din ea prin jurnale barem introducerea autorului, istoriile de tot mișcătoare ale pruncului Vincenzo, a fetiței Filomela, și Testamentul unui oșar.

Ei, în urma celor zise mai sus, nu au să zică nimic, decât să fac descoperi-

rea, că nu m'am putut despărți de carte până nu o am cetit întreagă, și că adeseori m'au inundat lacrimile de compătimire și n'aș fi putut grăi atunci nici un cuvânt din cauza emoțiunii, de care eram cuprins. Și impresiunea aceasta adâncă față de soartea tristă a orfanilor legii căzuți într'atâta mizerie și espuși la atâtea pericole în viață, nu cred să mă părăsească nici odată, și unde numai voi putea, barem cât de puțin, totdeauna mă voi sili a alina această mizerie, la care sunt espuși acești copii nevinovați.

Dar mult m'a pătruns și împrajura rea, că cartea e scrisă de un preot osândit, care prin aceasta ni se prezintă ca un model de penitent, vrednic de imitat de ori ce nenorocit, care ar ajunge la soartea lui fatală. De altcun numitul astă vară a mai publicat o cărtică moralizatoare sub titlul: *Credința mea*, în editura colegului meu Ioan Russu, spiritual la penitențiarul din Aiud, și precum mi se comunică, mai are o mulțime de lucrări gata spre tipărire, scrise tot în penitențiar. Afară de aceasta, mi se spune, că vorbește mai multe limbi, precum: română, maghiară, germană, franceză, italiană, greacă, etc. Deci laudă-se cuvine și nu

dispreț, după ce se va elibera, căci de sigur nu va fi mai mult un membru strict al societății, ci din contră, un membru foarte folositor, urmând pe calea, pe care a apucat cu scrierile acestea.

Dar laudă și sprijin i-se cuvine și P. O. D. editor Dr. Elie Dăianu, protopop în Clușin, pentru jertfele aduse cu publicarea acestei cărți pentru un scop atât de nobil și mareț.

O apreciere foarte folositoare i-s'a făcut cărții și în „Răvașul” din Cluj dela finea anului trecut.

De însemnat, că lucrarea aceasta în edițiunea ei maghiară a fost înaintată congresului internațional de criminalistică, ținut astă toamnă în Budapesta, dar până acum nu am putut afla ce apreciere i-a dat acela.

De încheiere fac numai câteva observări, nu asupra cărții, ci într'altă direcțiune, dar tot în legătură cu îndreptarea morală a celor deținuți în închisori.

Noi Români din Ungaria suntem departe încă de a putea face ceea ce făcut marimimosul avocat italian Bartolo Longo pentru educarea pruncilor părinților deținuți în închisori, și nici statul nu se îngrijește de aceștia, ci abia a insti-

tuit preoți pe la penitențiar pentru îngrijirea morală a celor osândiți. Ce a făcut statul nostru în privința aceasta, am putut vedea în monografia capelei noastre dela penitențiarul din Gherla, publicată în acest ziar în anul 1903. Altceva mai nimic, decât că unora li-se dă puțința de a învăța, tot în penitențiar, ceva a celui și scrie și câte o meserie, ceea ce între împrajurările de până acum încă nu e de desconsiderat.

Dar trebuie să recunoaștem, că societatea, după ce astfel de nenorociri ies din penitențiar, în loc să se îngrijească de soartea lor materială și morală, tocmai în interesul ei și precum pretinde spiritual evanghelic, îi dă disprețului general, și așa nu e mirare, că recad în păcatele de mai înainte și devin din nou spaima societății, și acum dimpreună cu copiii lor cu tot, căci nimeni nu se îngrijește de creșterea lor până când le sunt părinții închiși, iar aceștia fiind acum cu totul disprețuiți și mizeri, ne putem închipui ce fel de creștere își vor fi dând copiilor lor nenorociți prin păcatele lor.

Știu din experiență proprie, dintr'un caz concret, că un rob dela penitențiarul de aici învățând cântările biseriești și

estrada presidială, cetește rescriptul regesc prin care se disolvă d'eta. Provoacă apoi pe toți cei de față să părăsească sala, ceea ce să face, fără opunere. În urmă toți funcționarii și servitorii au fost dați afară din palatul parlamentar, și toate ușile și porțile au fost încuiate și sigilate, iar la porți au fost puse străji militare.

Așa s'a întâmplat disolvarea parlamentului în casa de jos a țerii. În casa de sus lucrurile au mers mai neted. Aci au fost cetite toate rescriptele regești, cel despre convocarea parlamentului pe 19 Februarie, cel despre numirea generalului Nyiri de comisar regesc, și în urmă rescriptul de disolvare. Toate au fost ascultate în liniște și în urmă ședința a fost închisă.

Pe la amiază a apărut apoi foaia oficială în ediție separată. În ea încă au fost publicate cele trei rescripte regești. În rescriptul de disolvare s'a spus următoarele:

„După ce partidele coalitate din dietă, la repetiția noastră provocare de a primi puterea, fără stîrbirea drepturilor regești garantate pe seama noastră în lege, — pe bază acceptabilă guvernamentală, — au răspuns consecvent cu refuzare, și noi spre durerea inimii noastre nu putem aștepta dela dieta aceasta nici o activitate folositoare intereselor țerii, la propunerea ministerului nostru unguresc declarăm parlamentul de disolvat și ne rezervăm dreptul de a convoca cât mai curând noul parlament”.

Notăm, că deputații naționali români au fost luat Duminecă seara hotărîre, să iee la cunoștință rescriptul prea înalt de disolvare, și dacă va fi de lipsă, să precizeze punctul de vedere al Românilor prin rostul deputatului Dr. Mihályi. Dar n'a ajuns nime la rînd să vorbească în dietă, cum arată cele espuse mai sus.

Despre publicarea rescriptelor regești în dietă, prin colonelul Fabrius, s'a dresat proces verbal, care a apărut în numărul de ieri (Marți) al foaiei oficiale, în întregime.

S'au luat apoi toate măsurile, ca ședința de astăzi a dietei, dacă peste tot s'a mai gîndește cineva să o țină, să fie împedecată cu forță militară. Eiar în contra comitetului executiv al coaliției s'a deschis procedură penală, pentru crimă de lesa majestate.

În fruntea tuturor comitatelor răsăritea fost pus apoi câte un comisar regesc, cu drepturi largi, a căror numire e publicată asemenea în numărul de ieri al ziarului oficial.

Astfel s'a făcut deci disolvarea parlamentului unguresc, și s'a făcut începutul unei ere noue, care poate să aducă și rău și

tipical foarte bine, după ce s'a eliberat și a mers acasă, în Dumineca primă s'a dus la biserică și s'a apropiat de strană ca să cânte și el din cărțile bisericești. Dar preotul, în loc să-l încurajeze și să-i pară bine de penitența lui, în fața poporului l'a îndrumat să șadă înapoi în biserică, căci un om ca el nu e vrednic să se atingă de lucrurile cele sfinte. Și bietul om a fost silit să se retragă, și mă mir, că în urma acestei primiri n'a recăzut până acum în viața păcătoasă de mai înainte. Și aud și dintr'alte părți, că tocmai preoții se ferească mai mult de convenirea cu astfel de oameni (onoare excepțiilor!). Ei, dar Cristos nu a făcut așa. El nu numai că a primit cu bucurie la sine pe cei păcătoși, cari se apropiu de El cu gând de îndreptare, ci chiar El îi cerceta, pentru că El a zis, că nu celor sănătoși le trebuie doctor, ci celor bolnavi, și că Dumnezeu nu voeste moartea păcătoșului, ci să se îndrepte și să fie viu. Cum l'ar fi îndreptat, dacă nu l'ar fi lăsat să se apropie de El, ori nu l'ar fi cercetat El, pe acela?

Astfel trebuie să se poarte și societatea față de păcătoșii ce se pocăiesc, și mai cu seamă preoții, cari sunchiar dator a face aceasta, în urma oficiului lor de păstori sufletești, căutând după oile cele rătăcite, pentru cari încă sunt răspunzători păstoriului păstorilor, adică Dnui nostru Iisus Cristos. Și până când astfel

bine asupra poporului nostru. Cu răul suntem învățați, de rău deci nu ne spărim, iar binele dorim din toată inima.

Armele preotului în secolul XX.

(Fine).

Și acum, ce deosebire între preotul care e așa, și între preotul care nu e așa, care, deși corect în afacerile sale și destul de instruit, e străin de popor, de credincioșii de cari se ferește, evitînd contactul cu ei! Astfel de preoți nu sunt buni preoți. Episcopul Spalding zice așa: „Preotul trebuie să știe, că noi suntem datori să avem milă cu oamenii, dacă voim să-i căștigăm, și că pentru a căștiga încrederea lor, trebuie să-i facem să înțeleagă și să simtă, că voim și putem să le ajutăm. Numai așa vor putea să manifeste și laicii interesare faptică față de binele și înaintarea bisericii, și vor putea fi convinși, că sunt datori să coopereze și ei întru toate cu clerul, în chestii folositoare religiei și bisericii”.

Și acum încă ceva să vă mai recomand, înainte de a încheia. Preotul nu trăiește în mănăstire, ci în lume are să-și exerciteze funcțiunea sa dumnezeiască. Pentru a atinge deci mai bine scopul misiunii sale, preotul trebuie să delătore tot ce îi îngreunează comunicația cu lumea, și să-și procure tot ce-i ușurează aceasta comunicație. Să-și însușească deci o purtare urbană, cuvințioasă, și observarea tuturor regulilor de generală bună purtare, reclamate de buna educațiune. „Cele mai sfinte lucruri perd în mare parte sfințenia caracterului, dacă vin date pe mîna spiritelor dure și nepricepute. Nu e destul, ca servitorul altarului să aibă inimă curată și plină de iubire, un spirit statornic și bine disciplinat, ci trebuie să aibă și educația și cultura unui gentleman. Frumoasele maniere să nu-i fie indiferente, fiind ele expresiunea externă a demnității interioare, și totodată floricelele unei înalte gândiri și ale unei vieți regulate”, — zice episcopul Spalding.

O purtare urbană și potrivită, în vorbire, scriere și în făptuire, fie acestea publice ori private, făcute în biserică ori afară de biserică, trebuie deci să-și însușească fiecare preot. Astfel de purtare nu e alta decât fructul iubirii, care cere, ca tot să evităm ce poate să displace deaproapelui, și tot să facem ce lui poate să-i placă și să-i fie lui și nouă de folos.

Cardinalul Manning se plîngea, că clerul din Anglia nu are educația, pe care ar trebui și ar putea să o aibă. Ce să zicem noi, fraților? În trecut era onoare pentru clasa avută, și chiar și pentru patricieni, dacă unii membri din familiile lor

de oi rătăcite sunt în temnițe, să le cerceteze familiile mai adeseori și să se îngrijească de ele, mai cu seamă de creșterea pruncilor acelora în familie și la școală, și ajutându-le înșiși și prin alții cu sfatul părintesc, și în caz de lipsă și cu sprijin material, întru cât le este cu putință. Căci ce zice Dl nostru Iisus Cristos? „În temniță am fost și m'ăți cercetat”. Iar Maica Bisericii oare nu ne poruncește: Pe cei din închisori a-i cerceta? Și cercetarea aceasta are un înțeles foarte mare, căci ne impune tuturor o mulțime de datorințe față de cei din închisori și față de familiile lor, într'o mulțime de direcțiuni, pe toate terenele vieții publice și private. Făcînd așa, cum zice Evanghelia, ne vom bucura mai mult de oile cele rătăcite, dar aflată, decât de celelalte nouăzeci și nouă de oi, ce nu s'au rătăcit.

Făcătorii de rele și familiile acelora încă sunt deaproapele nostru, deci și lor trebuie să le arătăm dragostea prescrișă de evanghelie, și apoi să nu uităm, că omul numai prin tratament pătruns de iubire poate fi educat și readus la calea cea bună, de cumva a rătăcit.

Gherla, 25 Ianuarie (7 Februarie) 1906.

Gavril Hango
spiritual greco oriental român
la penitențiarul r. u. regn.

puteau să intre în tagma preoției. Nu eră aproape nici o familie aristocrată care să nu-și fi avut pe preotul ei. Și era foarte natural. Pe atunci era încă vie credința și educația creștinească în clasele de sus, dar' acum lucrurile s'au schimbat. Pe atunci biserica putea să împartă onoruri, avuții și privilegii, pe când astăzi știm și vedem în ce raporturi se află. De aceea nu e mirare, dacă clasa aristocrată nu mai trimite pe nimeni în seminar și la preoție. Să nu credeți, că aceasta ar fi o tânguire pentru adîncă schimbare făcută în anumite raporturi. Clerul nostru de astăzi e recrutat aproape exclusiv din popor, din populațiunea muncitoare și agronomă, mai corect spus, din sîrăcime. Ne-am întors la vremile lui Cristos, care și-a ales apostolii dintre pescari, dintre vămuitori, din clasa cea de jos socială. Și e bine așa. Însă totuși, starea aceasta de lucruri are de multe ori și urmări păgubitoare. Nu vorbesc despre influența, pe care ar putea să o aibă avuția, numele vestit și raporturile sociale ale unui cler recrutat din aristocrație asupra bisericii, ci amintesc numai, că clericii nostri sunt toți fii din popor, sunt dela țară. Educația lor casnică ni-o putem închipui. Iar în seminar nu poate fi nimic duritatea adusă de acasă, purtarea neobișnuită, devenită a doua natură, nu poate fi schimbată. Seminarul va mai rade coaja dură, dar nu o poate înlocui cu alta. Și totuși, o exactitate în îmbrăcăminte, în vorbire, în conversare, scurt, în întreaga comunicație socială, e atât de necesară și atât de folositoare! De anumite persoane nici nu ne putem apropia, dacă nu suntem așa! Ezacitatea în toate ne ferește de multe neplăceri, delătura multe greutăți și ne deschide calea pentru a înainta în cele religioase, făcîndu-ne și prezentul plăcut pretutindenea. Știu eu bine, că urbanitatea e lucru secundar. De cîteori însă are importanța cea mai mare, și de cîteori, din lipsa ei, nu aduc folos nici celelalte multe însușiri bune. „O, dacă clerul meu ar fi mai bine educat, și înzestrat cu maniere mai fine, cunoscînd și aplicînd mai cu rigoare legile convenției: cîte pedeci nu ar delătura, și cu cît mai mult bine ar putea să facă”? Cuvintele acestea le-am auzit din gura unui episcop, care avea motive să esclame astfel.

Cînd vă recomand, inhiți preoți, să nu treceți cu vederea normele curtoaziei și ale bune educațiuni, fiind ele mijloace pentru mai bună dezvoltare a eficacității noastre în societatea civilă, veți ști că sub aceasta nu înțeleg afecțiune, debălăzare ori vanitate în îmbrăcăminte, dorința de a plăcea, maniere măestrite, lucruri cari ne fac ridicoli, și cari nu se potrivește pentru laici, cu atât mai puțin pentru oamenii bisericii. Înțeleg aceea ce a înțeles și conciliul din Trient, care, ocupându-se și cu acest obiect, la aparență de mică însemnătate, a decretat următoarele: „Cade-se ca cei chemați la preoție să-și reguleze viața și moravurile astfel, ca în îmbrăcăminte, în purtare, în mersul lor, în vorbire și în toate celelalte, să nu arete nimica alta decât aceea ce e cu demnitate cu moderațiune și cu spirit religios. Chiar și de greșeli mici, cari la ei pot să apară ca foarte mari, au să se ferească. Purtarea lor trebuie să stoarcă respectul tuturor”.

Încheiu, reasumînd pe scurt cele spuse, în următoarele: Cristos are să primească în stăpînire sufletele, cari formează împărăția sa; și nouă ne-a îndreptat întreprinderea aceasta, fiecărui teritoriu primit dela biserică. Misiunea noastră este deci mare, și pentru împlinirea ei două feluri de mijloace ne sunt necesare: știința și virtutea. Acestea sunt armele, pe cari Cristos ni le-a dat în mînă, prin biserică. Știința e o armă necesară și puternică. Dar mult mai necesară și mai puternică e virtutea. Precum au eșit odinioară apostolii din intrunirea lor și au plecat în toate părțile, pentru a cuceri lumea, așa și eu și ei, înarmăți cu amîndouă, cu știința și cu virtutea, din casele noastre, pentru a cuceri mica parte de lume, sufletele pe cari biserica le-a încredințat îngrijirii noastre. Să le cucurim și să le conservăm!

Noi încă putem zice cu apostolul Pavel: „zilele sunt rele”, — și avem să ne temem, că în curînd au să fie și mai rele. Însă să nu perdem curajul, ci să ne gîndim totdeauna la cuvintele lui Cristos: „Eu sunt cu voi, pînă la sfîrșitul lumii”. Lupta va fi amară, dar învingerea e sigură!.. Amin.

NOUȚĂȚI.

Nou protopop. Conzistorul arhidiecezan în ședința plenară ținută Luni a numit protoprezbiter al tractului Agnita pe Ioachim Munteanu, paroh în Gurariului.

Doi să duc. Despre doi miniștri e vorba că ies din actualul cabinet ungur, făcînd loc altora, și anume, dl. Lukács György dela instrucțiunea publică, care nu voeste să mai rămână în fruntea ministerului de culte, și apoi dl. Kristoffy, care nu mai poate să rămână ministru, fiindcă a căpătat o boală grea de nervi, muncind prea mult.

Ziare confiscate. Un număr proaspăt al ziarului cotidian „Budapesti Hirlap” a fost confiscat din cauza unui articol de fond „Fortă”, în care procuratura a aflat ofenze la adresa regelui. A fost apoi confiscate și ziarele „Független Magyarorszag”, „Pesti Hirlap” și „Friss Ujsag” din Oradea-mare.

Rege la universitate. Din Drezda vine știrea, că regele Friedrich August va călători la Lipsa, unde va asculta la universitate mai multe prelegeri.

Patriarhul din Constantinople contra postului. Patriarhul Ioachim III. din Constantinople în timpul din urmă se ocupă cu gîndul, cum s'ar putea reduce zilele de post, și cum s'ar putea explica în acest sens hotărîrile ecumenice. În această chestie a și înaintat un proiect la sf. sinod. Patriarhul face amintire, că lumea s'a schimbat foarte și nu e așa de sălbatecă în moravuri, ca mai de mult, de aceea s'ar putea îngădui să postească ca rom.-catol. cu oue, lapte și unt. Postul e azi numai pentru clasa de jos, intelectualii nu-l mai țin. Proiectul de reformă al patriarhului însă, precum se zvonește, nici nu se va lua la dezbateră.

Din cetatea sfântă. Autoritățile turcești au hotărât să predea biserica „Domnița S. Mariae Virginis” ordului benedictin. Predarea se va face cu mare solemnitate, în luna lui Martie, și mulți Germani au plecat deja spre Ierusalim.

Conferența de Duminecă după amiază, a domnului profesor seminarial Dr. Ion Lupș, a plăcut mult. Dsa și-a ales o temă specific ardelenască: începuturile ziaristicii la noi și întemeierea de fapt și dezvoltarea ei prin activitatea lui Gheorghe Bariț, tratată cu competența omului de specialitate, care-și iubește știința, într'o limbă frumoasă. După ce a trecut în revistă încercările neizbutite ale lui Molnar și Carcalechi — în 1821, — se oprește un moment la „Biblioteca” acestuia din 1829. Cum însă dascălul multămi noastre a fost Bariț, acest erou al condeiului, — care se chema Nestorul ziaristicii românești ardelen, conferențiarul stăruie asupra unor momente biografice dela începutul vieții lui, ca să arete cu ce pregătire venia cel-ce a trebuit să-și creeze și organe de publicitate, și public cetățean. După multe greutăți apar „Gazeta de Transilvania” și „Foaia pentru minte, inimă și literatură”, cărora li-se analizează cuprinsul, vîndu-se — prin cîteva exemple potrivite și unele hazlii — gustul contemporanilor. Urmează anul 1848 cu prefaceri, cu răsturnări și cu multe mizerii. Bariț, deși nu mai redacta el „Gazeta”, continuă a scrie la ea, pînă ce, după înființarea Asociației, trece — în calitate de prim-secretar — la „Transilvania”. Revista aceasta ajunge — pe urma activității acestui îndrăgît de meșteșugul lui de istoric — să primească un caracter de specialitate. Năcazurile însă nu încetară, nici dujmanii, așa că Bariț se vede odată nevoit să dovedească însuși Românilor, căt au primit dela el. În 1878 înființează ziarul „Observatorul”, în Sibiu, și cu acest prilej conferențiarul vorbește despre politica lui Bariț, care pretindea concurență liberă pentru neamul său, pe toate terenele. Conferența s'a terminat printr'o admirabilă caracterizare a activității gazetărești a lui Bariț.

Public a fost mult și foarte alus.

Inmormântarea regelui Cristian. În 18 l. e. a fost petrecut la odihnă vecinică fostul rege al Danemarcei, în mijlocul unui cortej funebru vrednic de o solemnitate regală. Cuvântarea înainte de a merge la criptă a rostit-o episcopul *Roerdan*, iar înaintea sarcofagului preotul de curte *Pauli*.

„Victoria”, institut de credit și economii în Arad. Își ține adunarea generală ordinară în 25 Februarie n. în localul propriu din Arad.

Nouă expediție a principelui de Abruzzo. *Ludovic*, principe de Abruzzo, nepotul regelui italian, se pregătește să conducă o expediție în mijlocul Africii, cu care să urce muntele Ruvenzori. Va pleca pe la jumătatea lui April, întovărit de generalul *Cagni* și de Dr. *Cavalli-Molinelli*. Tot principele *Ludovic* a fost cel dintâi, care acum câțiva ani s'a urcat pe Mont-Elias din Alaska, și după aceea a condus o expediție spre polul nordic.

Adunarea generală a reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoara, ținută în 14 Februarie n. în Deva, a decurs foarte bine. Raport vom da în numărul proxim.

Programul convenirei sociale, ce o aranjază „Reuniunea sodalilor români” din Sibiu Sâmbătă la 24 Februarie n. în „Unicum”, următorul: 1. a) „Cântare solemnă”, b) „Românului îi place”, coruri mixte de T. Teodorescu. 2. a) „Fă-mă Doamne”, b) „Lelițo dela Munteni”, coruri bărb. cu solo de bariton, de T. Teodorescu, (dnii A. Proșca și I. Slov.) 3. „De ce am rămas flăcău bătrân?”, monolog de A. Pop, predat de dl L. Boldor. 4. „Toarce aleo”, cor bărbătesc de T. Popovici. 5. „O tânăra fată”, cor mixt de * 6. „Pustie mi-e viață”, romanță de Tito Mattei, solo de tenor, cântată de dl Ioan Stanciu. 7. „Auzi valea”, cor bărbătesc de I. Vidu. 8. a) „De n'ar fi iubirile”, cor mixt de I. Mateiu. b) „Nevasta care iubește”, cor mixt de G. Muzicescu. În cursul programului comunică poezia umoristică. De încheiere urmează joc.

Cercetare disciplinară contra unui poet. Poetul *Iosif Holy* din Moravia e profesor la un liceu de fete. Acum s'a dispus cercetare disciplinară contra lui, din cauza unei poezii, a cărei direcție imorală nu e compatibilă cu autoritatea unui profesor la o școală de fete.

Alianța izraelită în Germania. Membru comitetului central, cari locuiesc în Germania, ai Alianței izraelite universale, au ținut în Berlin o consfătuire, și au hotărât — în conțelegere cu căpeteniile din Paris, — că vor întemeia și în țara nemțească comunitatea. De prezidenți au ales pe consilierul *Goldberger* și pe *Hallgarten*. Pentru a câștiga opinia publică din Germania, iată ce au mai decis: „Afară de întrebări referitoare la organizația internă, în școlile din Orient, susținute de Alianță, trebuie să se introducă și să se răspândească învățarea limbei germane”. — Nădăduim, că nu preste mult va avea fericirea de a se mândri și Ungaria cu adăpostirea vreunei astfel de... — cum să i zicem? — de cloacă organizată ovreiască. Ar fi și rușine, căci uite, țările înaintate...

Moștenire regească — licitație. Din Paris se scrie, că s'au vândut în licitație publică 300 tablouri, rămase dela regele *Alexandru* al Sârbiei și dela *Milan*. S'au încasat 25.000 de franci.

Moșiile patriarhului din Ierusalim. Patriarhatul din Ierusalim posedă în Bucovina moșii dobândite sau moștenite dela boeri bogați români. Patriarhatul a decis să-și vândă averea imobilă din această țară, iar banii îi va întrebuința spre scopuri de colonizare ori își va cumpăra în Palestina alte moșii. Moșiile scoase la vânzare sunt: Volcineț, Văscăuți, Babri-estie, Treștiana vel Dinca și Drăginești. Ofertele se vor adresa până la 30 Iunie 1906. Cu patriarhatul de Ierusalim familia *Mustăț* a purtat un proces senzațional, care s'a aplanat — după lungi dificultăți — printr-o transacțiune.

Tolstoi în iad. În biserica unui sat rusesc se află o iconiță ce înfățișează judecata cea din urmă. În o căldare demonii frig o ființă, a cărei față fără indoeală e a romanțierului *Leo Tolstoi*. Demonii samănă cu episcopul, care a poruncit îndată să fie schimbate chipurile. S'a constatat, că toată treaba a fost pusă la cale de preotul satului, care a poruncit să fie zugrăviți cei urțiți de el.

Rockefeller. Foile americane apar cu portretul celui mai bogat om din lume, cu al lui Rockefeller, al regelui petrolului. Din luna lui Decembrie a dispărut din New-York și nu l'a mai văzut nimenea. Chiar și premii s'au pas, pentru că să-i găsească locul, unde stă azi.

Al 81, 82 și 83-lea! Cassariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu” a solvit ajutoarele statutare după răposaii membri Ioan Imbuzan, funcționar de finanțe în penz. (Gherla), Cecilia Tamaș n. Cornea, soție de funcționar în penz. și Petru Simion, ziler.

Acestea formează cazurile 81, 82 și 83 de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibieni.

Coroane eterne Neconzolabilul soț *Nicolae Tamaș*, funcț. penz. și fiica sa *Silvia*, dăruiesc întru vecinică odihnă a decedatei *Cecilia Tamaș* născ. Cornea, fondului de 20 fileri al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, 5 cor.

Autor norocos. Intre toți dramaturgii din lume, fără indoeală cei mai mulți bani i-a căpătat *Victorien Sardou*. Anul trecut a primit 100,993 franci, dintre cari ultimele trei cifre le-a dăruit pentru scopuri filantropice. De altfel acest scriitor jertfește în fiecare an 7000 franci, cari îi capătă ca penzie dela „Uniunea scriitorilor”. Firește, penzia — un bagatel — o poate sacrifica, după câștigul celalalt!

Emulziunea lui Scott. Ne aflăm în plăcută poziție de a aduce știrea, că renumita emulziune a lui Scott se capătă în toate farmaciile din țară. Constă din unsoare de pește amestecată cu hipofosfiti de var și natron, și întrece toate mijloacele de acest soi puse în vânzare. Emulziunea lui Scott se ține mult timp, e bună la luat, ușoară de mistuit și nu lasă gust rău în urmă.

Muzeul „Asociațiunii”.

Pentru favorul Muzeului „Asociațiunii” în scopul rescumpărării felițărilor de Anul nou 1906 au mai contribuit următorii P. T. Domni:

Galaction Șagău, protoprezb., Cuesd, Gheorghe Șeolean, notar comunal, Pianul-superior, Dimitrie Moldovan, protoprezbiter, Sighișoara, fiecare câte 5 cor., Gheorghe Ciocoiu, preot, Hitiaș, 2 cor., Aurel I. Niculescu, 5 cor., Cavalier Augustin Dobrea, 10 cor., Ioan Hurubean, inv., Mihail Ittu, silvicultor, Nicolae Trușu, fiecare câte 1 cor., Ioan Ucea, toți din Tulgheș, Gheorghe Maier, preot, Toplița, Ioan Gliția, notar, Nauhegheșel, Pavel Roșca, protopop, Fizeș Săn. Petru, Ioan Băndea, notar cerc., Cerghidul-mare, Petru A. Mihuț, preot, Hondol, fiecare câte 2 cor., Dr. Liviu Cigorean, avocat, Oravița, 6 cor., Iacob Muntean, inv., Coșlar, Remus Bortosiu, inv., T. Cubin, ambii câte 2 cor., Iuliu Roșiu, proprietar, Vrani, 1 cor., Augustin Mosolgo, Tetisiu, 2 cor., Teodor Panciovan, preot, Iectof, 5 cor., Ioan Popoviciu, măstar, Panciova, 1 cor., Petru Danciu, inv. dirig., Tântari, 1 cor., Iancu Turcu, pretor, Bran, 4 cor., Gheorghe Magherin, Ohabuforgaci, 2 cor., Dănilă Muntean, notar cerc., Cucin, 3 cor., Ioan Dordea, cand. de adv., Păuca, Gheorghe Ittu, Vale, Ioan Serbac, preot, Avasvâmfalău, fiecare câte 2 cor., Dr. Aurel Isacu, avocat, Cluj, 10 cor., Ioan Păpărin Pop, protopop, Siciu, 6 cor., Martin Câmpian, Gherla, 16 cor., Aron Flucuş, preot, Săcel, 2 cor., dna Agnes Măcelar

și dl Dr. G. Măcelar, adv., Mercurea, 10 cor., Căpitan Florian, A. Iulia, Ioan Pap, protopop, Hunedoara, ambii câte 4 cor., Iuliu Suceava, preot, Borgo-Prund, 2 cor., Stefan Crișan, proprietar, Teiuș, 5 cor., Căpitan Chinteanu, Brașov, 5 cor., Teofil Vlad, Borgo Prund, Ioan Vana, notar cercual, Albac, ambii câte 2 cor., Ioan Mihu, preot, Laz, 3 cor.

Total 1176 90 cor.

Sibiu, în 18 Februar 1906.

Biroul Asociațiunii.

Cărți și reviste.

„Biserica ortodoxă română”, anul XXIX. nr. 10. Cuprinde: Câteva cuvinte asupra catehemenului, de M. P.; Discursul în memoria lui Stefan cel Mare, dela 15 August 1871, care n'a fost pronunțat din lipsă de timp, de Filaret Scriban; Literatură religioasă (despre „Cuvântările liturgice” ale arhimandritului Nicodem Munteanu; „Liturgica bisericii ortodoxe”, de diaconul I. V. Raiculescu; „Căntece de stea”, transpuse din psaltichie în note lineare, de Gh. Ionescu), de G.; Note asupra istoriei bis. a Românilor pentru sec. al XIX-lea, de C. Erbiceanu; Intemeierea mitropolilor în țară, de Dr. N. Dobrescu; Mesia, de C.; Povestire prea folositoare a lui avva Macarie Eghipteanul, de C. Erbiceanu; Pietatea, de Drag. Demetrescu; Cronica bisericească; Apologetica lui Tertulian, tradusă de Pr. N. Georgescu; Predică la sfințirea bisericii, de arhierul Calist Botoșeneanul; Donațiuni.

Apare odată pe lună în București. Abonamentul anual 12 cor.

Analele reuniunii învățătorilor români dela școalele confesionale gr. ort. din dieceza Caransebeșului, anul școlar 1905/6 nr. 3, aduc ceva despre „Teoria planului de învățământ: alegerea și aranjarea materiei de învățământ după treptele cultural-istorice”; despre „Jocurile în școalele populare”, de Traian Ionaș; îndigări metodice cu privire la „Caligrafia în școala populară”; un „Apel literar” al învățătorului Ioan Crișan, care-și anunță apariția manualului său „Căluțul învățătorului”; Felurimi etc.

Redactorul „Analelor” e dl P. Buzera.

„Albina”, an. IX. nr. 19. Cuprinde sfârșitul duioasei povestiri a lui Sadoveanu: „Moș-Alexandru Ciobanu”; despre obligativitatea învățământului, de Gh. Adamescu; Unirea principatelor, de I. Luca; Roagă-te lui Dumnezeu, de V. A. Ștefănescu; despre facerea pâinei, despre beție, rîie și vindecarea ei; Dări de seamă; Cronica săptămânei; Ilustrații, etc. Apare odată la săptămână în București. Abonamentul la an 8 cor.

Viața literară, an I. nr. 6. O frumoasă traducere din Carmen Sylva de dl Gh. Coșbuc, poezii originale de dnii Gh. Ranetti, C. Pavelescu, S. Cujbă și dna Elena Farago (Fatma). În articol prim dl Il. Chendi ține să rectifice greșala unora dintre criticii de azi, cari văd numai talente și arhitalente, pecând de fapt — zice dsa — prin scriitorii cei noi, nu ne am urcat (față de generațiile lui Creangă și Vlahuță), ci ne-am lărgit (numai, la baza literaturii”. Proză mai dau în numărul acesta dnii: Gh. Stoica, D. Drăghicescu, Ion Gorun, V. Cioflec, V. Cosmovici, G. Frunză, S. Radovici și alții. Pe urmă informații literare și artistice, și bibliografie.

Apare în fiecare săptămână în București; abonamentul la an 7 coroane.

Luceafărul, an V nr. 3, a eșit cu o copertă tot așa de frumoasă, ca acelea ale celorlalte numere. Poezia „De de mult”

a dlui Goga e foarte frumoasă și adevărată; „Pastelul” Fatmei nu e destul de concentrat și de clar, dar poezia „De urșită” a aceleiași e draguță. Dl V. Pirvan începe publicarea conferinței sale, ținută la „Societatea academică română” din Berlin în ziua de 24 Ianuarie st. v. 1906 despre „Unire”. Dl *Ion Agârbiceanu* urmează cu nuvela sa „Două iubiri”, care s'a vestit puternică și arată, că e cea mai botezată în „Iordanul artei” dintre bucățile acestui artist. Dl O. C. Tăslăuanu continuă cronica despre „Grupările literare” din România, ocupându se mai pe larg de „Viața literară” a dlor Coșbuc și Gorun. Ilustrațiile acestui număr sunt cele mai multe după pânzele pictorului E. Voinescu, un chip de pescar al lui O. Späthe și un cap de espreșie al lui Arhip Roșca.

Luceafărul apare de două ori la lună, în Budapesta, cu abonament anual de 12 coroane.

Din public.†)

Mulțămită publică.

Din însărcinarea sinodului parohial gr. or. din Hașag, subsemnatul vin prin aceasta a'mi împlini o plăcută datorință, mulțămind și pe această cale preastimațiilor domni Dr. Dionisiu Roman, avocat, și Ioan Hotea, executor reg. în Mediaș, pentru ideea salutară, căreia d-lor în Hașag fiind — i-au dat naștere, precum și viață, donând fiește care câte 10 cor., în scopul înființării unui fond pentru ridicarea unui turn la sf. noastră biserică, în locul clopotniței celei vechi și necorespunzătoare de astăzi.

Acestor 20 cor. s'au mai adăugat încă ceva și din partea parohiei, așa încât astăzi fondul numără suma de 85 cor. 84 fileri.

Fapta este atât de nobilă, încât se laudă de sine, dar cu toate acestea doresc preastimațiilor donatori viață îndelungată și fericită, pentru a mai putea săvârși atari fapte plăcute oamenilor, dar cu deosebire lui Dumnezeu.

Hașag, în 30 Ianuarie 1906.

Ioan Dordea
paroh gr.-or.

Oficială.

Toți câți trimit conzistoriului arhidiecezan colecta pentru catedrală, fie direct fie pe calea oficiilor protopopești — să prezenteze și consemnarea celor ce au contribuit, spre a se împrotocola și păstră la acte.

Din cutare sau cutare cauză

mulți copii nu fac adevărate progrese în desvoltare, ceace de multeori se explică prin durerile ce le sufer în timpul când le iasă dinții. Sunt vrednice de notat eminențele servicii ce le face copiilor emulziunea lui Scott în timpul când le iasă dinții, căci le face cu puțință a trece fără dureri peste periodul acesta greu al dezvoltării lor.

EMULZIUNEA LUI SCOTT constă din unsoare de pește medicinală din Norvegia amestecată cu hipofosfiti de var și natron, și pescarul cu batogul cel mare e semnul de garanță al procedurii veritabile a lui Scott.

Se capătă în toate farmaciile. Cu provocare la foaia aceasta și pe lângă trimiterea alor 75 fileri în marce postale se expediază franco sticle de probă prin

Dr. EMIL BUDAI, „Stadtapotheke” BUDAPEST, IV, Váci-uteza 34/50.

Prețul sticlei originale: Cor. 2.50.

Teatru orășenesc.

Mercuri, (21 Faur n.): „Der Helfer”, dramă în 4 acte de Felix Philippi.

Joi, (22 Faur): „Der Biberpelz”, comedie în 4 acte de Gerhart Hauptmann.

†) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacția nu primește răspunderea.

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului, calmă tusea, începe, alina durerea.

Se prescrie zilnic de numeroși medici și profesori la morburii de plămâni, cataruri tuse, convulsivă scrofulosă, influență.

Oferindu-se publicului imitații fără preț, se cere totdeauna: împachetare originală „Roche”.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Elveția).

„Roche”

Se capătă prescriind-se de medic la farmaciile și la cor. sucia.

Arândă.

Moșie, clasa primă, în comuna Șilea (ungurește Magyar Silye, comitatul Alba-inferioară), în apropiere de gara căilor ferate, cu drum bun comitatens și aproape de oraș, în extensiune de 420 jugăre catastrale, din cari 240 jugăre arător, 100 jugăre cositor și fânaș, 14 jugăre intern cu supraedificate corăspunzătoare și grajduri pentru 90 vite, iar restul pădure, este de a se exarândă începând de acum, ori cu Sf. George pe timp de 4-6 ani.

A se adresa la proprietar: Dl Dr. Laurențiu Nestor, avocat în Blaj (Balázsfalva).

Mare surprindere!

În viață nîcînd nu se mai dă ocazia aceasta.
500 bucăți cu numai 1 fl. 90 cr.

1 admirabil orologiu anker de precizie cu mers regulat, a se trage la 36 ore, împreună cu lanț și garanție pe 3 ani, 1 cravată modernă de mătăsă pentru domni, 2 batiste fine, 1 inel cu imitație de peatră scumpă pt. domni, 1 sicpă de cigări de chihlibar, 1 broș elegant pentru dame (noutate), 1 oglindă de buzunar, 1 portmoneu, 1 păreche bumbi de manjete și 3 bumbi de pept toți din aur duble cu încheiatură patentată 1 drăgălaș alb cu 10 chipuri cele mai frumoase din lume, 3 obiecte de haz, 1 recușit de scris din nichel, 20 obiecte importante de corespondență și încă 400 diverse obiecte neapărat de lipsă în casă. Toate obiectele acestea, împreună cu orologiu, care singur e vrednic banii, costă numai 1 fl. 90 cr. Trimite cu ramburs sau după primirea înainte a banilor Casa de export de oroloage elvețiene A. GELB, Krakau, Postfach, 40/4. Dacă se comandă două garnituri se dă gratuit un briciu englezesc. (31) 1-1

Frumosul roman

DUȘMÂNIE

de

Vasile E. Moldovan

costă 60 fileri.

Librăria arhidiecezană.

Tablouri istorice.

La Librăria arhidiecezană din Sibiu (Nagyszeben) se află de vânzare următoarele: Asaltul redutei Grivița. Dumbrava roșie. Mărtea lui Ștefan cel Mare. Bombardarea Vidinului. Ștefan cel Mare și aprodul Purice. Trecerea armatei române peste Dunăre la 20 August 1877. Principele Carol inspectând reduta Grivița. Jurământul boierilor înaintea lui Tudor la Cotroceni. Prinderea lui Tudor. Petru și Ioan Asan ridică steagul liberării. Grivița Nr. 1. Întâlnirea A. S. Domnitorului cu Osman Pașa după căderea Plevnei. Prețul fiecărui tablou 3 coroane. Ștefan Vodă cel bun și mare, 1 coroană.

Nr. 76.

[35] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante Armeni, protoprezbiteratul Mercurea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

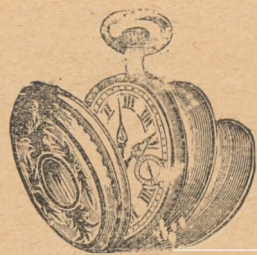
Doritorii de a ocupa postul vor așterne cererile de concurs înzestrate cu documentele de lipsă, conform normelor în vigoare, în terminul deschis subsemnatului oficiu protoprezbiteral. Concurenții, după prealabilă înștiințare aici, se pot prezenta și înaintea alegătorilor pentru a cântă, respective a celebra și cuvânta.

În conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Oficiul protoprezbiteral gr. or. al tracului Mercurea.

Mercurea, 23 Ianuarie 1906.

Avr. S. Pecurariu
protoprezbiter.

Cea mai mare invențiune

a noului secol

costă numai

fl. 2-55.

E vorba de orologiu de buzunar remontoar de nichel marca „System Roskopf Patent”, cu arătător de secunde, a se trage la 36 ore, lucitor, cu mers regulat și garanție pe 3 ani. (Un lanț de orologiu elegant și 5 juvenciale se adaugă gratis). (275) 14-20

În cas de neconveniență banii se dau înapoi, deci ori-ce risic este eschis. Trimite cu ramburs sau după primirea sumei

M. J. HOLZER

Mare deposit de orolage și aurării, Krakau Oesterr. Dietelsg. 73 și St. Sebastian. 26. Liferantul funcționarilor de stat ces. reg.

Lista prețurilor dela orolage și aurării gratis și franco. Agenții se caută.

Asemenea inserate sunt imitațiuni.

Comandându-se 10 orolage de buzunar unul în cîntre

Preț redus!

Țara noastră, descrierea părților Ardealului spre meazăzi și Valea Murășului, de Silvestru Moldovan, se vinde cu prețul redus de 1 cor. (în loc 2 cor.), plus porto 20 fil., la Librăria arhidiecezană din Sibiu (Nagyszeben).

Tu

nu vei afla pentru îngrijirea pielii, în deosebi pentru delăturarea pistruiilor și pentru a avea o culoare delicată a feței, un săpun mai bun și mai cu efect de cât cunoscutul

săpun din lapte de crin
al lui Bergmann (marca: doi băieși)

Bergmann & Co., Tetschen a/E.

Se află de vânzare cu 80 fileri bucata, în farmacia „la urs” (piața mică), în farmacia E. Rummler, Sibiu. la I. B. Misselbacher sen. (piața mare), G. Meltzer (str. cîsnădiei și str. gusteriții 25), prima fabrică transilv. de luminări de stearin (str. cîsnădiei), (89) 21-25 Carol Arz (str. cîsnădiei), cum și în Sighișoara la farmacistul W. Lingner.

Dr. Petru Șpan:

Idei pregătitoare în pedagogie Cor. 3-—

Treptele formale ale învățămîntului (Ediția a doua) „ 1-60

Povesti pentru anul prim școlar (lecțiuni după treptele formale) ediția II. „ 2-—

Carte de cetire a II-a „ —50

Noul Abecdar „ —40

Călușul noului Abecdar „ —20

Dr. Daniil P. Barciannu. Vieta și activitatea lui „ —50

Se pot procura de la

Librăria arhidiecezană.

„VICTORIA“

instituit de credit și economii, societate pe acții în Arad.

Activa.

Contul Bilanț.

Pasiva.

	K f		K f
Cassa în număr	98,368.43	Capital social 6,000 buc. acții à 200 cor.	1,200,000.—
Bon în Giro Conto și la alte bănci	20,956.52	Fond de rezervă	761,273.15
Cambii	7,705,891.95	Fond special de rez.	10,000.—
Imprumuturi hipotecare	1,239,806.—	Fond de penziuni	86,046.19
Avansuri pe efecte	61,338.—	Depuneri spre fructificare	5,171,879.72
Efecte publice	490,000.—	Depozit de cassă	16,710.05
Acții dela diverse bănci	45,790.—	Reescont	2,355,679.01
Credite de cont-curent	26,740.12	Dividendă neridicată	1,334.—
Casa institutului și alte realități	185,153.56	Contribuție după interese de depuneri	11,025.08
Mobilier	5479.22	Interese acționarilor din emisiunea anului 1905	20,186.11
dupa amortizare	547.92	Interese transitoare anticipate	102,952.—
Diverse conturi debitoare	1,362.62	Diverse conturi creditoare	2,020.53
Interese transitoare restante	5,928.40	Profit transp. din 1904	6,489.61
		Profit net	141,188.40
	9,886,266.90		147,678.01
			9,886,266.90

Debit.

Contul Profit și Pierdere.

Credit.

	K f		K f
Interese pentru depuneri spre fructificare	248,999.62	Profit transpus din anul 1904	6,489.61
Spese: salare	38,059.96	Interese:	
Bani de quartir	7,329.98	dela cambii	383,829.64
Imprimare, diverse plăți și spese de birou	26,125.53	dela imprum. hip.	78,454.04
Porto	8,093.66	dela avans. pe efecte	4,077.09
Contribuție directă	25,937.74	dela efecte publice	22,358.32
10% dare la depun.	25,149.76	dela interese de cont-curent	1,821.05
Chirie	2,600.—		490,549.14
Amortizare din mobilier	547.92	Chirie și alte arânzi	12,062.31
Profit transpus	6,489.61	Provizii și alte venituri	21,400.12
Profit net	141,188.40		
	530,522.18		530,522.18

Arad, la 31 Decembrie 1905.

Dr. Nicolae Oncu m. p.

director executiv.

Sava Raicu m. p.

secretar.

Direcțiunea:

Mihail Veliciu m. p. R. Ciorogariu m. p. V. Mangra m. p. P. Trația m. p.
prezident. viceprezident.

Dr. A. Demian m. p. G. Popovici m. p. T. Vășian m. p. Dr. Cioclan m. p.

Comitetul de supraveghiere:

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

George Feier m. p. Dr. S. Ispravnic m. p. Nicolae Marcu m. p.
prezident. (46) 1-1

A. Secula m. p.

Dr. Cornel Ardelean m. p.

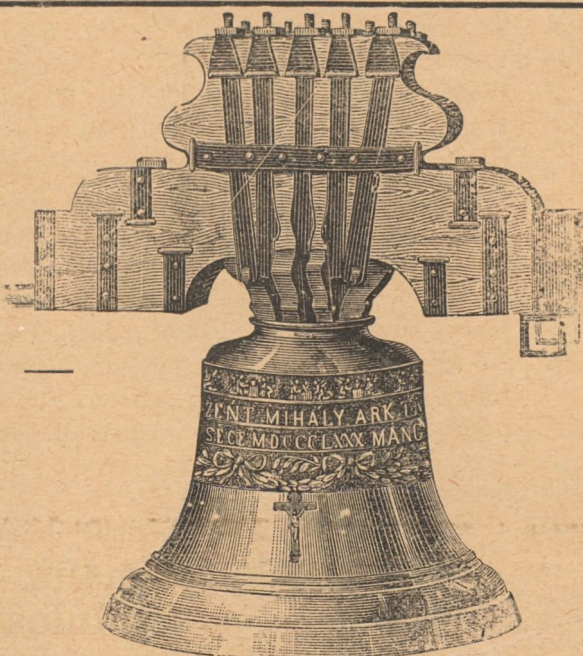
Prima și cea mai veche întreprindere pentru vârsare de campane (clopote) din Ardeal

Mihail Manchen

fabrică pentru vârsat clopote și scaune de clopote din fer bătut

Înființată la anul 1822.

Sighișoara, piața de sus nr. 47

o firmă ce există de la anul 1822 și se bucură de bun renume, se recomandă tuturor comunelor bisericesti a lîfera și repara clopote de totă mărimea cu corônă de stejar ori de fer legat, cum și clopote cu sunet armonice. Face și scaune de clopote din fer bătut pentru taul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efectuează și în depărtare. Clopote mai mici se află gata, în tot timpul. Săvîrea se va primi și în rate.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secrete

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bôle

pe lângă garanție.

da împrejurărei, că acest vechi de 20 ani.

aparatură aceasta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sîngelui, anemie, amețeli, fiuituri de ureche, bătăie de inimă, sgîrciuri de inimă, asma, auzul greu, sgîrciuri de stomac, lipsa poștei de mîncare, răceală la mîni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor bôle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În camărlăria mea se află atestate incurse din tôte părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiune mea și ori-cine pôte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deore-ce „Ciasul-Volta” atît în Germania cît și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe cînd aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja înființarea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.—

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.—

folosibil la copii și femei de constituție forțe slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țără și strălînătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V colțul strada Kálmán.